

## Literatura

- Adresář královského hlavního města Prahy a sousedních obcí*, (red. Václav LEŠER), Praha 1901, (Odd. II Obyvatelstvo dle povolání. Advokáti).
- Manfred ALEXANDER, *Die „Burg“ und die Deutschen*, in: Karl BOSL (ed.), *Die „Burg“*. Einflussreiche politische Kräfte um Masaryk und Beneš, Bd. 2, Vorträge der Tagung des Collegium Carolinum in Bad Wiessee am Tegernsee vom 23. bis 26. November 1972, München 1974, s. 59–77.
- Adam B. BARTOŠ, *Seznam svobodných zednářů v ČSR (1933)* – dostupný na <https://www.freeglobe.cz/Articles/2980-seznam-svobodnych-zednaru-csr> (19.7.2021).
- Růžena BAŤKOVÁ a kol., *Umělecké památky Prahy – Nové Město, Vyšehrad, Vinohrady (Praha 1)*, Praha 1998, s. 423–424.
- Edvard BENEŠ, *Světová válka a naše revoluce. Vzpomínky a úvahy z bojů za svobodu národa*, I.–III. díl, Praha 1927–1929.
- David D. BEVERIDGE, *Zdenka a Josef Hlávky – Anna a Antonín Dvořáci. Přátelství dvou manželských párů a jeho plody v českém a světovém umění*, in: Studie Národohospodářského ústavu Josefa Hlávky, sv. 12/2012, Praha 2012.
- Jan BÍLEK – Luboš VELEK (eds.), *Karel Kramář (1860–1937). Život a dílo*, Praha 2009.
- Eva BROKLOVÁ, *Antonín Švehla: tvůrce politického systému*, Praha 2017.
- Eva BROKLOVÁ (ed.), *Prezident Republiky československé. Instituce a osobnost T. G. Masaryka*, Praha 2001.
- Jaroslav CEBE-HABERSKÝ, *Dům mrtvých. Věznice Moabit a Plötzensee 1940–1942*. Praha 1946.
- Jaroslav CEBE-HABERSKÝ, *Světla odboje. Dr. Přemysl Šámal, první voják podzemí*, Svobodné slovo, roč. 1, 1945, č. 167, 25. 11. 1945, s. 2.
- Jaroslav CEBE-HABERSKÝ, *Šámalovo vítězství*, Svobodné slovo, roč. 1, 1945, č. 173, 2. 12. 1945, s. 2;
- Jaroslav CEBE-HABERSKÝ, *Kancléř Šámal v rukou gestapa*, Svobodné slovo, roč. 1, 1945, č. 178, 8. 12. 1945, s. 2.
- Jana ČECHUROVÁ, *Alois Rašín: dramatický život českého politika*, Praha 1997.
- Jana ČECHUROVÁ, *Čeští svobodní zednáři ve XX. století*, Praha 2002.
- Jana ČECHUROVÁ, *Místo setkání: Společenský klub v Praze na Příkopech*, in: *Psáno do oblak. Sborník k nedožitým sedmdesátinám prof. Jana Kuklíka*, Praha 2011.
- Jana ČECHUROVÁ, *Rodina a válka. Důsledky německé okupace pro rodinu kancléře Přemysla Šámala*, in: Jana ČECHUROVÁ – Josef ŽEMLIČKA a kol., *Souboj mečů, idejí a charakterů. K životnímu jubileu prof. Ivana Šedivého*, Praha 2019, s. 251–261.
- Jana ČECHUROVÁ, *Šedá eminence na výsluní*. Lidové noviny, 2018, č. 31, 8. 1. 2018, s. 20.
- Zorka ČERNÁ, *Osamělý hrob na berlínském hřbitově*, Svobodné noviny, roč. 1, 1945, č. 156, vyšlo 24. 1. 1946, s. 1–2.
- Zorka ČERNÁ, *O těch, kdo vnášeli trochu světla do berlínského vězení Alt Moabit*, in: *Proměny [New York]*, roč. 7, č. 2, duben 1970, s. 56–67.
- Václav ČERNÝ, *Křik Koruny české. Paměti 1938–1945*, Praha 1992.
- Jindřich DEJMEK, *Edvard Beneš. Politická biografie českého demokrata, část I., Revolucionář a diplomat (1884–1935)*, Praha 2006.
- Libor DOSTÁL, *Jizerskými horami po stopách kancléře Dr. Přemysla Šámala. K 70. výročí úmrtí Dr. Přemysla Šámala pro účastníky vzpomínkového setkání na Nové Louce dne 9. března 2011 vydaly Lesy ČR, Krajské ředitelství Liberec, Liberec březen 2011*.
- Jiří Stanislav GUTH-JARCOVSKÝ, *Paměti*, III. díl, *Na dvoře republikánském 1919–1925*, sv. 1, *Obřadnictví*, Praha 1929.

- Gustav HABRMAN, *Mé vzpomínky z války. Črty a obrázky o událostech a zápasech za svobodu a samostatnost*, Praha 1928, s. 258–259.
- Alena HÁJKOVÁ, *Praha v komunistickém odboji*. Praha 1984.
- Dagmar HÁJKOVÁ, *Emanuel Voska: špionážní legenda první světové války*, Praha 2014 (Paměť, sv. 78).
- Dagmar HÁJKOVÁ, *Počátky prezidentské kanceláře*, in: Jan HÁJEK – Dagmar HÁJKOVÁ – František KOLÁŘ – Vlastislav LACINA – Zdenko MARŠÁLEK – Ivan ŠEDIVÝ, *Moc, vliv a autorita v procesu vzniku a utváření meziválečné ČSR (1918–1921)*, Praha 2008, s. 163–183.
- Jan HAJŠMAN, *Česká Mafie. Vzpomínky na odboj doma*, Praha 1932.
- Jan HAJŠMAN, *Přemysl Šámal*. Praha 1946.
- Jan HAJŠMAN, *Mafie v rozmachu. Vzpomínky na odboj doma*, Praha 1933.
- Jan HÁLEK, *Bedřich Štěpánek. Nepohodlný muž československé diplomacie*, Praha 2018.
- Jan HÁLEK, *Maffisté v politickém životě prvorepublikového Československa (1919–1921) – role Přemysla Šámal*, *Historie – Otázky – Problémy*, roč. 6, 2014, č. 1, s. 147–156.
- Jan HÁLEK – Boris MOSKOVIČ, *Ve službách Maffie? Český domácí protirakouský odboj (1914–1918) v zrcadle ego-dokumentů*, Praha 2018 (Ego, sv. 17).
- Jan HÁLEK – Boris MOSKOVIČ, *Fenomén Maffie. Český (domácí) protirakouský odboj v proměnách 20. století*, Praha 2020 (České moderní dějiny, sv. 9).
- Josef HARNA, *Českoslovenští národní socialisté v mnichovské krizi*. In: *Československý časopis historický*, XXII., č. 1, 1974, s. 57–80.
- Josef HARNA, *Konsenzus a kompromis. Budování politického systému první Československé republiky 1918–1922*. Praha 2013.
- Zdeněk HAZDRA, *Šlechta ve službách Masarykovy republiky: mezi demokracií a totalitními režimy*, Praha 2014.
- Jan HERBEN, *Kniha vzpomínek*, Praha 1935.
- Jiří HOETZEL, *Kancelář presidenta republiky*, *Naše doba*, 31, 1924, sešit 8, s. 455–461.
- Jiří HOETZEL, *Kancelář presidenta republiky*, *Česká revue*, 17, 1924, č. 3, s. 129–134.
- Oldřich JANEČEK (ed.), *Z počátků odboje: 1938–1941*. Praha 1969.
- Jaroslav JELÍNEK, *Politické ústředí domácího odboje: vzpomínky a poznámky novináře. (S předmluvou dr. Alberta Pražáka, s doslovem Vladimíra Síse)*, Praha 1947.
- Dita JELÍNKOVÁ HOMOLOVÁ, *Šlechta v proměnách: osudy aristokracie v Československu v letech 1918–1938*, Praha 2017.
- Zdeněk KÁRNÍK, *České země v éře první republiky. Vznik, budování a zlatá éra republiky (1918–1929)*, Praha 2017.
- Zdeněk KÁRNÍK, *České země v éře První republiky. O přežití a o život (1936–1938)*, Praha 2018.
- Jana KASÍKOVÁ, *Ať mohou přijeti: Organizace poválečné repatriace a návratů 1942–1947*, Praha 2018.
- Kateřina KAVALÍROVÁ, *Historie skláren Kavalier a rodiny Kavalírovy*, Bakalářská práce Univerzity Pardubice, fakulty filozofické, Pardubice 2012.
- Martin KLEČACKÝ, *Převzetí moci. Státní správa v počátcích Československé republiky 1918–1920 na příkladu Čech*, *Český časopis historický*, CXVI, 2018, č. 3, s. 693–732.
- Antonín KLIMEK, *Boj o Hrad. 1. Hrad a Pětka: vnitropolitický vývoj Československa 1918–1925 na půdorysu zápasu o prezidentské nástupnictví*, Praha 1996.
- Antonín KLIMEK, *Boj o Hrad. 2. Kdo po Masarykovi?: vnitropolitický vývoj Československa 1926–1935 na půdorysu zápasu o prezidentské nástupnictví*, Praha 1998.
- Antonín KLIMEK, *Velké dějiny zemí Koruny české*, XIII, Praha – Litomyšl 2000.
- Antonín KLIMEK, *Ženevská jednání čs. politiků na sklonku října 1918*, *Historie a vojenství*, 47, 1998, č. 1, s. 3–24.
- František KOLÁŘ (ed.), *Politická elita meziválečného Československa 1918–1938*, Praha 1998.
- Jana KONVIČNÁ, *První světová válka a pražská samospráva: nástin situace*. In: *Documenta Pragensia*, XXXV, 2016, s. 63–76.
- Pavel KOSATÍK, *Bankéř první republiky. Život dr. Jaroslava Preisse*, Praha 1996.

- Ondřej KOUTEK, *Říkali mu Pavel Svatý. Osudy úředníka, politika a politického vězně Prokopa Drtiny*. In: Sborník Archivu bezpečnostních složek 5, 2007, s. 185–231.
- Ivana KOUTSKÁ – František SVÁTEK, *Politické elity v Československu 1918–1948*, Praha 1994.
- Ivana KOUTSKÁ, *Příběh Felixe Hasericka*. Dostupné na: <http://www.rilke.cz/felix.htm> (ověřeno 19. 4. 2021).
- Jiří KOVTUN, *Republika v nebezpečném světě: éra prezidenta Masaryka 1918–1935*, Praha 2005.
- Jiří KOVTUN, *Republika v obležení: první éra prezidenta Beneše 1935–1938*, Praha 2016.
- Jan KŘEN, *Do emigrace. Západní zahraniční odboj 1938–1939*, Praha 1969.
- Martin KUČERA (ed.), *Zprávy tajným inkoustem. Kapitola z dějin českého zpravodajství za první světové války (1914–1918)*, Praha 2003.
- Jan KUKLÍK, *Konfiskace, pozemkové reformy a vyvlastnění v československých dějinách 20. století*, Praha 2011.
- Václav KURAL, *Vlastenci proti okupaci. Ústřední vedení odboje domácího 1940–1943*, Praha 1997.
- Jaroslav KVAPIL, *O čem vím: sto kapitol o lidech a dějích z mého života*, Praha 1932.
- Jaroslav LÁNÍK – Jan VLK a kol., *Dějiny Prahy, II, Od sloučení pražských měst v roce 1784 do současnosti*, Praha – Litomyšl 1998.
- Václav LEDVINKA, *Tvůrci Velké Prahy? Role Přemysla Šámala a Karla Baxy při budování metropole Československé republiky (1919–1923)*. In: Olga FEJTOVÁ-Martina MAŘÍKOVÁ-Jiří PEŠEK (eds.), *Praha v obnoveném státě. Zemská metropole hlavním městem nové republiky*, Documenta Pragensia, XXXIX, Praha 2020, s. 23–39.
- Václav LEDVINKA, *Viděno z Prahy. (Slovensko roku 1919 v dokumentech pražské radnice a v aktivitách jejích představitelů)*. In: Peter ŠVORC-Peter KOVÁČ (eds.), *Rok 1919 a Československo. Postavenie a premeny periférií nového štátu v procese jeho konštituovania*, Prešov 2020, s. 71–79.
- Václav LEDVINKA, *Vznik Velké Prahy a politický profil správy města ve dvacátých létech 20. století*. In: Documenta Pragensia, V, 1985, č. 1, s. 91–111.
- Václav LEDVINKA-Jiří PEŠEK, *Praha. Dějiny českých měst*, Praha 2000.
- Alois LODR, *Josef Hlávka, český architekt, stavitel a mecenáš*, Praha 1988.
- Radovan LOVČÍ, *Alice Garrigue Masaryková: život ve stínu slavného otce*, Praha 2007 (Opera Facultatis philosophicae Universitatis Carolinae Pragensis, sv. 3).
- Martina LUSTIGOVÁ, *Karel Kramář. První československý premiér*, Praha 2007 (Velké postavy českých dějin, sv. 9).
- Jana MALÍNSKÁ (ed.), *Programy Masarykových politických stran. Česká strana lidová a Česká strana pokroková. Texty z let 1900–1912*, Praha 2019, s. 287–289.
- Jiří MALÍŘ – Pavel MAREK, (eds.), *Politické strany. Vývoj politických stran a hnutí v českých zemích a Československu v letech 1861–2004. 1. Období 1861–1938*, Brno 2005.
- Antoine MARÈS, *Edvard Beneš od slávy k propasti. Drama mezi Hitlerem a Stalinem*, Praha 2016.
- Jan MAŘICA, *Od Československé národní demokracie k Národnímu sjednocení*, Brno 2018.
- Tomáš Garrigue MASARYK, *Cesta demokracie, III. Projevy – články – rozhovory (1924–1928)*, Praha 1994.
- Tomáš Garrigue MASARYK, *Světová revoluce: za války a ve válce 1914–1918*, Praha 2005 (Spisy T. G. Masaryka, sv. 15).
- Alice MASARYKOVÁ, *Panu kancléři*, Příloha Národních listů k č. 271, 3. října 1937, s. 10.
- Andělín MERTA, *Vývoj pražské městské správy od roku 1922 do roku 1945. Období od vytvoření Velké Prahy do německé okupace*. Pražský sborník historický IX, 1975, 147–195.
- Mezi Prahou a Švýcarskem: vzpomínky revolučních posílů*, Naše revoluce, 5, 1927/1928, č. 4, s. 369–395.
- Památce JUDr. Přemysla Šámala*, Stráž myslivosti. Ústřední věstník Československé myslivectvé jednoty, ročník XXV, 1947, č. 19.

- Milada PAULOVÁ, *Dějiny Maffie*, I, *Ve znaku persekuce*, Praha 1937.
- Milada PAULOVÁ, *Dějiny Maffie. Odboj Čechů a Jihoslovanů za světové války 1914–1918*, díl II/1, Praha 1939.
- Milada PAULOVÁ, *Tajný výbor [MAFFIE] a spolupráce s Jihoslovany v letech 1916–1918*, Praha 1968.
- Václav PAVLÍČEK a kol., *Ústavní právo a státověda*, II, *Ústavní právo České republiky*, Praha 2015.
- Václav PAVLÍČEK – Jana ČECHUROVÁ – Jan HÁLEK – Václav LEDVINKA, *Přemysl Šámal kancléř prezidentů*, Praha 2019.
- Michal PEHR, *Zákon na ochranu republiky a doprovodné zákony v meziválečné éře*. In: *Časopis Národního muzea. Řada historická* 184, 2015, č. 3–4, s. 31–60.
- Eduard PERGNER – Zdeněk K. SLABÝ, *Děti s cedulkou*, Praha 1982.
- Ferdinand PEROUTKA, *Budování státu*, I–IV (1918–1922), Praha 1991.
- Václav PEŠA, *Národní výbory v českých zemích roku 1918*, Praha 1962 (Rozpravy ČSAV, Řada společenských věd, roč. 72, 1962, sešit 12).
- Hugo PILZ – Václav VOJTÍŠEK (ed.), *Praha v obnoveném státě*, Praha 1936.
- Rudolf PÍŠA, *Nejen doufám, ale pevně věřím*, *Věstník MCP [Muzea cenných papírů]* 6, 2013, č. 1, 31. 1. 2013, nestr. (14 stran). [O historii stavební firmy Nekvasil Karlín]
- Jaroslav PREISS, *Dr. Přemysl Šámal*. Příloha *Národních listů* k č. 271, 3. října 1937, s. 12.
- František RUTH, *Kronika královské Prahy*, I, Praha 1904, s. 442;
- Karel ŘEHÁČEK, *Jménem národa a pro národ! České školství v národnostně smíšených oblastech jihozápadu Čech v letech 1880–1945*, Praha 2019.
- Josef SCHIESZL, *Kancelář presidenta republiky*, *Česká revue*, 17, 1924, č. 4, s. 197–200.
- Josef SCHIESZL, *Kancelář presidenta republiky*, *Naše doba*, 31, 1924, sešit 7, s. 385–393.
- Emil SOBOTA – Jaroslav VOREL – Rudolf KŘOVÁK – Antonín SCHENK, *Československý prezident republiky: státoprávní instituce a její život*, Praha 1934.
- Alain SOUBIGOU, *Tomáš Garrigue Masaryk*, Praha – Litomyšl 2004.
- Jan SOUKENKA, *Karel Kramář 1914–1918*, Praha 1930.
- František SOUKUP, *Přemyslu Šámalovi*. Příloha *Národních listů* k č. 271, 3. října 1937, s. 12.
- Hana SVATOŠOVÁ, *Zahraniční půjčka hl. města Prahy z roku 1922 aneb jak okrást město*. In: *Documenta Pragensia*, XIV, 1997, s. 127–151.
- Jindřich ŘÍHA, *Dr. Přemysl Šámal a úřad kancléřský*, *Národní politika*, č. 271, 3. října 1937, s. 3.
- Přemysl ŠÁMAL, *Škola a politika. Místní školní rady škol menšinových*, *Čas*, 31. července 1907, č. 209, s. 1; 2. srpna 1907, č. 211, s. 1; 3. srpna 1907, č. 212, s. 1–2.
- Jana ŠETŘILOVÁ, *Most mezi Hradem a národní demokracií. Role Přemysla Šámala při hledání politického i osobního smíru*, in: Jindřich DEJMEK – Josef HANZAL (eds.), *České země a Československo v Evropě XIX. a XX. století: Sborník prací k 65. narozeninám prof. Dr. Roberta Kvačka*, Praha 1997, s. 231–240.
- Alexandra ŠPIRITOVÁ, *Ústřední matice školská v letech 1880–1919*, *Paginae historiae: Sborník Státního ústředního archivu* 1, 1993, s. 178–195.
- Václav ŠTĚPÁNEK, *Význam dr. P. Šámala v našem veřejném životě*, *Národní politika*, č. 271, 3. října 1937, s. 3.
- Radka ŠUSTROVÁ, *Pod ochranou Protektorátu. Kindrlandverschickung v Čechách a Na Moravě: politika, každodennost a paměť 1940–1945*, Praha 2012.
- Zdeněk Václav TOBOLKA, *Politické dějiny československého národa od r. 1848 až do dnešní doby*, díl IV., 1914–1918, Praha 1937.
- Václav TOMEK, *Český anarchismus*, Praha 1996.
- Jan VAJSKEBR, *První zatýkací akce německých bezpečnostních složek v Protektorátu Čechy a Morava (tzv. Aktion Gitter)*. In: PEJČOCH – Ivo, PLACHÝ, Jiří (eds.). *Okupace, kolaborace, retribuce*. Praha 2010, s. 17–23.
- Richard VAŠEK, *„Račte to podepsat libovolnou šifrou.“ Prezident Masaryk jako anonymní publicista (1918–1935)*, Praha 2018 (České moderní dějiny, sv. 6).

Luboš VELEK, *Karel Kramář a Národní strana svobodomyšlná (mladočeská) 1890–1914*, in: Jan BÍLEK – Luboš VELEK (eds.), *Karel Kramář (1860–1937). Život a dílo*, Praha 2009, s. 104–138.

Jan VOBOŘIL, *Komunální elity v Karlíně a Libni v letech 1861–1914*. Disert. práce FF UK Praha 2015.

Josef ŽALUD, *Řád volení v obcích republiky Československé*, Praha 1919.

# Seznam použitých pramenů a literatury

## Archivní prameny a pramenné edice

Archiv České národní banky

fond Živnostenská banka, karton 39, korespondence J. Preiss – P. Šámala;

Archiv hl. města Prahy (AMP)

fond Magistrát I, popisní referát, popisní archy pražských příslušníků, popisní arch Jana Šámala, Přemysla Šámala, Jaromíra Šámala; Presidium rady a magistrátu 1914–1937; Protokoly sborů městské správy – protokoly schůzí sboru obecních starších, protokoly schůzí správního sboru, protokoly schůzí rady městské;

os. fond Václav Štěpánek, kart. 1, inv. č. 6, Paměti Václava Štěpánka;

sb. farních matrik, KAR O6, 1890–1900, zápis o sňatku P. Šámala a Anny Nekvasilové z 31. 7. 1899; další farní matriky KAR (Karlín), PMV (P. Marie Vítězná) a PMS (P. Marie Sněžná) – narození a sňatky dětí a vnoučat.

Archiv Kanceláře prezidenta republiky (AKPR)

fond Kancelář prezidenta republiky 1919–1947 – protokol „T“ (tajné), 1921–1944; protokol „O“ (personální spisy) – osobní spis Přemysl Šámala; organizace kanceláře prezidenta republiky, poznámky J. Schieszla k organizaci Kanceláře prezidenta republiky, 19. prosince 1920, 17. května 1921 (kart. 276).

Archiv Národního muzea (ANM)

fond Přemysl Šámala, kart. 1, korespondence; kart. 2, zprávy, záznamy – Záznam rozhovoru M. Paulové s P. Šámalem, 12. února 1934; kart. 3, poznámky 1931–1939, záznamy rozhovorů; kart. 5, fotografie.

Masarykův ústav a Archiv AV ČR, v. v. i., Archiv AV ČR (MÚ-AAV), fond Milada Paulová, kart. 52, sign. VII. c), Přemysl Šámala, inv. č. 1113–1120; fond Maffie, kart. 7, složka I/A, Záznamy z výsledků policejního komisaře Karla Slavíčka a hejtmána Josefa Širla, 28. června 1915; fond T. G. Masaryk, kart. 370, sign. R-2-1/b, přehled činnosti KPR 1935;

fond Arnold Jirásek, kart. 26, korespondence s P. Šámalem;

Národní archiv (dále NA) Praha

fond Policejní ředitelství Praha, policejní pobytové přihlášky 1850–1914;

fond Ústřední matice školská, kart. 60, inv. č. 712, Zápisy z valných hromad 1883–1927.

Ústav dějin a Archiv Univerzity Karlovy (dále ÚDAUK-AUK)

fond NAD 180, inv. č. 1, Matrika doktorů české Karlo-Ferdinandovy univerzity I (1882–1900), s. 176, záznam o promoci P. Šámala.

Jan BÍLEK – Helena KOKEŠOVÁ – Vlasta QUAGLIATOVÁ – Lucie SWIERSZEKOVÁ (eds.), *Korespondence T. G. Masaryk – Karel Kramář*, Praha 2005.

Daniela BRÁDLEROVÁ – Jan HÁLEK (eds.), „Drahý pane kancléři...“. *Vzájemná korespondence Milady Paulové a Přemysla Šámala*, I. díl (1921–1935), Praha 2011;

Daniela BRÁDLEROVÁ – J. HÁLEK (eds.), *Drahý pane kancléři... Vzájemná korespondence Milady Paulové a Přemysla Šámala*, II. díl, (1936–1939 [1945]), Praha 2012;

Eva BROKLOVÁ – Vlasta QUAGLIATOVÁ (eds.), *Korespondence T. G. Masaryk – A. Švehla*, Praha 2012.

Vratislav DOUBEK – Martin KUČERA (eds.), *Korespondence T. G. Masaryk – Bedřich Hlaváč*, Praha 2001.

E. DRAŠAROVÁ – R. HORKÝ – J. ŠOUŠA – L. VELEK (eds.), *Promarněná šance. Edice dokumentů k česko-německému vyrovnání před první světovou válkou. Korespondence a protokoly 1911–1912 (2)*, Praha 2010.

Dagmar HÁJKOVÁ – Vlasta QUAGLIATOVÁ – Richard VAŠEK (eds.), *Korespondence T. G. Masaryk – Edvard Beneš 1918–1937*, Praha 2013.

Jan HÁLEK (ed.), *Americká stopa české Maffie. Vzájemná korespondence prvního československého vyslance v USA Bedřicha Štěpánka s kancléřem prezidenta republiky Přemyslem Šámalem (1921–1938)*, Praha 2016 (Ego, sv. 7).

Jan HÁLEK (ed.), *Příspěť může každý. Národní fond Masarykův a oslavy 70. narozenin prezidenta T. G. Masaryka*, Praha 2019.

Antonín KLIMEK a kol. (eds.), *Vznik Československa 1918*, Praha 1994.

ANTONÍN VANĚK (ed.), *Vznik samostatného československého státu v roce 1918. Svědectví a dokumenty*, Praha 1988.

Věstník obecní král. hl. města Prahy, I–XXV, 1894–1918; Věstník hl. města Prahy, XXVI–XLVI, 1919–1940 – úřední zprávy o jednáních městských zastupitelských sborů a magistrátu.

Stenografické protokoly: Národní výbor československý 1918, schůze Národního shromáždění československého 1919–1923. Společná česko-slovenská digitální parlamentní knihovna, [https://www.psp.cz/eknih/1918nvc/stenprot/19181113/19181113\\_05.htm](https://www.psp.cz/eknih/1918nvc/stenprot/19181113/19181113_05.htm) [ověřeno dne 5. března 2021].